

kets sak, handens kraft mot maskinens kugghjul.

Vi hava flera sådana hövdingar i dag i Canada. Män redo att giva sina liv för den sak, de kämpa för, vissa om att, om än deras kamp icke skall föra dem till seger medan de ännu vandra här på jorden, framtiden och de som dag skola följa i deras spår, skola rå det slutliga målet.

En av dessa kämpar, som med hela sin kraft, hela sin energi steg för steg nått sin nuvarande position inom Canadas arbetarevärld är Tom Moor, ordförande för Trades and Labor Congress i Canada, tretton å varandra följande gånger vald till detta hedersuppdrag.

Det finnes tre män i Canada som man med fog skulle kunna kalla "män av Brantings skola". Den ena är vår svenske parlementsledamot Olof Hansson, den andra en annan parlementsledamot och ledaren för arbetaregruppen i parlamentet i Ottawa J. S. Woodsworth. Jag känner dem bägge personligen och har mer än en gång beundrat deras ingående kännedom om Hjalmar Branting, Sveriges vikingahövding inom den svenska arbetarevärlden.

Tom Moor är den tredje. Honom känner jag tyvärr icke. Jag har aldrig hört honom tala men jag har läst om honom, sökt studera honom och hans vittomfattande arbete som ledare och "fader" för 200,000 av Canadas organiserade arbetare.

Moor är en solid figur. En karaktärsfast person, som förmår att genom sina tal och skrifter införa press eller fackföreningar giva pondus och värdighet, icke bara åt sitt uppträdande, men fastmer åt det sätt på vilket han framlägger sina ideer och synpunkter på aktuella ekonomiska problem.

Han är sund i sina omdömen, förhastar sig icke. Han är kanske icke radikal nog för en folksamling a la Market Square. Och kanske bör jag tillägga — lyckligtvis. Han skrävlar icke om ett kommande "Sovjet-Canada". Han älskar sitt rena, fria, oberoende Canada i stället och hans handling dikteras också av denna kärlek till sitt land och sitt folk.

När han 1919 för första gången liksom så många arbetarnas kämpe hade deltagit i den av Nationernas Förbund anordnade internationella arbetarekonferensen i Washington gick han därifrån med ett av glädje klappande hjärta. Sedan dess har han deltagit i liknande konferenser i Genève. Mången gång har han sett sina förhoppningar grusade, mången gång har han kanske också önskat kunna giva upp. Men med friska tag efter en period av pessimism tog han åter fatt på sitt arbete och när han någon gång möttes av framgång igen, fanns det inga gränser för hans arbetsiver.

Tio år efter det han för första gången besökte en internationell arbetarekongress, sändes han, 1929, som en Canadas representant till Japan för att delta i Kyoto-konferensen vars huvuduppgift var att söka uppnå ett närmande mellan de nationer, vars gränser lågo utmed Stilla (Pacific) Oceanen.

Om man betänker att det första arbetet som erbjöds Tom Moore var som diskare

Reumatism

försäkas av att njurarna icke förmå rena blodet från den giftiga urinsyran. Gin Pills bota detta genom att neutralisera denna syra och återställa njurarna i normal funktion. 50 cent pr. ask i alla apotek.

vid Chateau Frontenac i staden Quebec och att han nu med vördnad och respekt nämnes som en av Canadas främste arbetareledare, måste man beundra den okuvliga energi och enastående kärlek till sina medarbetare, Tom Moore är i besittning av.

Moore tog aldrig diskarsysslan, han var snickare till yrket, och som sådan vann han medlemskap i fackföreningen i Niagara Falls. Det var ett lyckligt öde, som den gången förde den påtänkte diskaren till en fackförening av sitt eget yrke, inom vilken han kunde utveckla sina anlag, icke bara som snickare — utan fastmer som den store organisator, den erkände arbetareledare, han i dag är.

Honom tillkommer ännu att i tretton långa och dystra år sida vid sida med andra vidsynta och för sociala reformer varmt ivrande män, lagt grunden till en fackföreningsrörelse och ett arbetareparti i Canada, som växer sig starkare för var dag som går och som nu kan med tillförsikt och lugn blicka en ljus framtid till mötes.

Men dessa resultat ha icke uppnåtts av Moor med upphetsande agitationstal — han har alltid haft namn om sig att vara en lugn och sensibel man. De ha nåtts genom andra medel, som hans radikala element inom den canadensiska arbetareföreningen bort lära och minnas. Och det märkliga eller rättare sagt, icke märkvärdiga är, att dessa medel funnat sammanfattas i Hjalmar Brantings egna uttrycksmedel: Moderation och Tolernans. CERES.

Skandinavismen på retur.

Några företagsamma herar, ledare för en journalist-sammanslutning i norska landsorten, ha undfått och lyckats förverkliga idén att sammanföra statsministrarna i Sverige, Danmark och Norge till gemensamt offentligt meningsutbyte. Tanken rann upp innan Norges ockupation på Grönland gjorde förhållandet mellan våra grannar så spånt som det ovedersägligen är. Emellertid har mötet trots allt kommit till stånd i den idylliska staden Hamar. Just detta faktum ter sig vid första påseende som en ljuspunkt, men fråga är om de ord som fölls och deras återljud i pressen skola verka något gott.

I varje fall har en ny episod fogats till de föregående i skandinavismens växlingsrika historia. Skandinavismen började som en studentrörelse

med många tal och skålar. Därefter kom den politiska; i dansk-tyska kriget 1864 kapsejdsade skandinavismen, som för sista gången lät en nordisk enhetsstat skymta för inbillningen. Helt resultatlösa blevo dock ej dessa beledda rörelser. Studenterna från 1840- och 1850-talen blevo 1870 — 1880-talens ledande män. Att man i de tre nordiska länderna i mer än femtio år kunnat röra sig med samma mynt, och — som statsminister Ekman påpekade i Hamar — snart lika länge kunnat göra konkurs efter samma metoder, är trots allt den första skandinavismens förtjänst.

Brytningarna mellan Sverige och Norge från 1880-talet och framåt verkade avkylande på förhållandet ej blott mellan unionsbröderna. Skilsmässan 1905 gjorde slut på en olidlig situation. Den rensade luften och när världskriget kom drevos de tre länderna att hålla samman. Kungamötet i Malmö 1914 är början av denna fas i det nordiska samförståndets utveckling. Höjdpunkten nåddes vid kung Gustafs besök i Norge 1917, som mer än något annat bidragit att försona motsatser och förvandla förhållandet mellan de två dittills mest trötande bröderna till endrätt och ömsesidig förståelse. Efter kriget har man inom alla tre länderna målmedvetet strävat att genom en särskild organisation främja det kulturella samarbetet, öka den sällskapliga samvaron och den personliga kontakten, men på det hela med ganska ringa resultat. Dessa utbyten av celebriteter, dessa många kongresser och banketter ha ej kunnat förhindra att samsjan i Norden på det hela taget försämrats. Vi svenskar ha för egen del ingenting att beklaga oss över. Vi uppskattas för närvarande, smickras och vi känna oss lätt förvånade och något brydda över att vara nästan omtyckta. Glädjen är emellertid minimal, då vi finna att dessa känslor uppstått på bekostnad av vänskapen mellan Danmark och Norge. Den var nog så het särskilt omkring år 1905, men har undan för undan avkyllts och i sommar har vänskapen förbytts i något som snarast liknar motsatsen.

Så kommer då detta, vars mening naturligtvis skall vara utjämning och försoning. Det är en händelse som ser ut som en tanke att sammankomsten ägt rum just i Hamar. I juli 1872 hölls här ett möte, som var avsett att bli utgångspunkten för en samverkan mellan de nordiska "folkpartierna". Här möttes på den store skalden Björnstjerne Björnsons initiativ Johan Sverdrup för den norska och Sophus Høgsbro för den danska vänstern. Lantmannapartiet i Sverige representerades med självtagen rätt av Göteborgs Handelstidnings redaktör, den mångfrestande S. A. Hedlund. Vad blev resultatet av detta möte? Ingenting annat än erfarenheten, att när man återgick till det vardagliga arbetet och än mer då det verkliga gällde allvar vart och ett av de tre ländernas folkpartier sig själva nog. Försöket att genomföra en folklig skandinavism har åtminstone lika misslyckats som den tidigare "högre ständsbe-tonade."

Särskilt anordnad lustresa

till olika platser i Skandinavien via London eller Paris, Hamburg och Berlin.

Mr. V. E. Christensen, Skandinaviska passagerareagenturen, Montreal, kommer att vara ledare åt ett sällskap skandinaver vilka avresa den 26 november med Montcalm till Cherbourg och därifrån till Paris, Cologne, Hamburg.

ETT BILJETTPRIS AV \$89.00, TREDJE KLASS, gäller till ett flertal olika platser i Norge, Sverige och Danmark. Pass erfordras ej och det möter inga svårigheter vid återkomsten till Canada.

Fullständiga upplysningar lämnas av närmaste C.P.R.-agent eller skriv till

W. C. CASEY

Steamship General Passenger Agent,

372 Main St.

Winnipeg, Man.

Förhållandena i våra dagar äro helt andra och parallellen är ej fullständig. Sa mycket är emellertid tydligt att resultatet torde bli lika kient nu som då och i huvudsak av samma skäl. De tre folkliga partiernas förtroendemän, som nu genom den parlamentariska slumpens makt kommit att företråda Sverige, Norge och Danmark, ha icke haft något nytt och gott att komma med, då de ha sagt vad deras egna folk ville att de skulle säga. De ha som vanligt framhållit det för Nordens länder gemensamma: grannskapet — som är en tveklöst grund för vänskap — det gemensamma ursprunget och språkens likhet, som naturligtvis är viktigast. Men sällan har vid ett sådant tillfälle de bistra erfarenheterna och den världsvisa skepticismen så tydligt framskyttat eller direkt uttalats.

Danmarks talesman förklarar att samförstånd mellan folken ej bör köpas för hur högt pris som helst. Det är endast vad danskarna vilja höra, och en enig presskör har ackompanjerat och understrukt hans tal. Norges statsminister lovar i ganska krängliga vändningar att efter domstolsutslaget i Haag allt skall vara gott igen. Det "förträngda komplexet" skall därmed vara borta ur norska sinnen. Vår egen Ekman har på främmande botten spelat sin välkända vägmästarroll. Med fyndighet och myndighet har han sagt vad vi svenskar allmänt anse behövt och bl. a. förkunnat den sanningen, att man ej kan gilla allt vad grannen företager sig. Om norrman och danskar estimerar dessa förmaningar längre än för stunden, då hans tal synes ha gjort berättigad lycka är emellertid ganska ovisst.

Resultatet av statsministrarnas möte och deras offentliga uttalanden är alltså, att man här i Norden ännu kan mötas helt fredligt och enas om att man är oenig och att det skandinaviska samförståndet synbarligen är på retur. Med skäl kan man fråga om skandinavismen sjunger på sista versen. Svaret kan ej gärna bli annat än detta: det ser så ut — åtminstone för denna gången.

Järnvägstrafiken i ständigt sjunkande.

Den från Ottawa publicerade rapporten över trafiken i järnvägarna under september månad visar att inkomster

na för varje månad bli allt mindre. Om man jämför med september månad föregående år har trafiken minskats med gott och väl 23,8 procent. Gör man en jämförelse under tiden 1 jan.—30 sept. 1930 och samma tid innevarande år, finner man att minskningen av de mera betydande transporterna ställer sig sålunda: spannmål 11,4 proc.; levande djur 6,1 proc.; stenkol 19,2 proc.; koks 15,8 proc.; timmervaror 30,2 proc.; pappersmasseved 43,9 proc.; pappersmassa och papper 19,8 proc.; övriga skogsprodukter 35,7 proc.; malm 49,6 proc.; olika handelsvaror 14,1 proc. samt de s. k. enstaka sändningarna med 21,3 proc. Då man ser detta är det icke svårt att bilda sig en föreställning om den ekonomiska situationen.

Banditer i farten i Erickson.

Mr. S. Olson, ombud för Searle elevator comp., tvingas att utlämna \$995.00.

En maskerad och beväpnad bandit beredde sig på torsdagskvällen tillträde till Searle elevator comp. kontorslokaler i Erickson och tvingade under hot till livet bolagets ombud mr. S. Olson att öppna kassaskåpet och utlämna kassan \$995.00. Rånaren som beskrives vara en ung man av medelstorlek och talande god engelska försvann i en väntande automobil.

Pool elevator i Tako, Sask., förstörd genom eldsvåda.

Den i Tako, Sask., befintliga elevatoren nedbrann under förra veckan till grunden. Elden upptäcktes vid femtiden på morgonen av den därstädes stationerade personalen men hade då fått så stor spridning att intet kunde göras. Elevatoren innehöll en anseelig mängd spannmål, vilket allt blev lågornas rov.

Tjuvar plundra butiker i Holland, Man.

Inbrott förövades natten mellan torsdagen och fredagen under förra veckan i Holland, Man. Såväl F. Campbell's apotek som Klimans affär hemsöktes och varor till ett värde av \$650 bortstulor. I apoteket bröts kassaapparat upp och de där förvarade kontanterna tillgrepos.